

MAB3Y: Davlatning mintaqaviy siyosati va hududlar rivojlanishining istiqbollari

1. O'zbekiston hududlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi.

2. Hududlarning iqtisodiyotiga investitsiyalarni jalb qilish xususiyatlari va imkoniyatlari.

3. Mintaqaning iqtisodiy rivojlanish strategiyasini amalga oshirishda sanoat siyosatining mohiyati

4. Erkin iqtisodiy zonalarining iqtisodiy ahamiyati.

1. O'zbekiston hududlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi.

- * O'zbekiston o'z mustaqilligining dastlabki yillarida, bozor iqtisodiyotiga o'tishning o'ziga xos yo'lini tanlab, uni izchil amalga oshirishi natijasida, Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligidagi boshqa ko'plab mamlakatlardan farkdi ravishda, ishlab chiqarish va aholi turmush darajasining keskin pasayib, davlatning ichki va tashqi qarzlari haddan ziyod oshib ketishiga yo'l qo'yilmaslikka erishdi.

2. Hududlarning iqtisodiyotiga investitsiyalarni jalb qilish xususiyatlari va imkoniyatlari

- * Mintaqalar rivojlanishida o'ziga xos o'rin tutuvchi moliyalashtirishning turli manbalari mavjud. Ularni quyidagi guruhlariga bo'lish mumkin: davlat budjeti mablag'lari; korxonalarining o'z mablag'lari; aholi mablag'lari; xorijiy investitsiyalar; budjetlardan tashqari fondlarning mablag'lari va hokazolar.
- * Bozor iqtisodiyoti sharoitida milliy iqtisodiyotimiz uchun zarur mahsulotlarni ishlab chiqaruvchi mintaqa obektlari moliyalashtiriladi, xususiy moliyalashtirish kengayib, xususiy sektor rivojlangan sari davlat budjeti mablag'lari hisobiga investitsiyalash ortib boradi. Bunday hollarda bozor iqtisodiyotiga o'tib borayotgan davlatlarda, jumladan, O'zbekistonda ham davlat budjeti tomonidan tibbiyot, fan va madaniyat, maorif va boshqa ijtimoiy sohalar loyihalari moliyalashtiriladi hamda bu maqsadga muvofiqdir.

Mintaqaning iqtisodiy rivojlanish strategiyasini amalga oshirishda sanoat siyosatining mohiyati

Sanoat siyosati

bu ishlab chiqarish tizimida milliy maqsadlar va istiqbolni hisobga olgan holda progressiv o'zgarishlarga qaratilgan chora-tadbirlar tizimi. Ishlab chiqarish siyosatining asosiy vazifasi va predmeti sohalar ichidagi raqobat yoki sanoatni rivojlanishi emas, balki sohalardagi o'zgarishlarni o'rganish hisoblanadi

Mintaqaning sanoat siyosatini ishlab chiqish pritsiplari.

- mahalliy va xorijiy davlatlar iqtisodiyotini hisobga olgan holda, texnologik modernizatsiyani;
- davlat ta'minoti va boshqaruvi ob'ektlarini tanlash kriteriyalarini ishlab chiqish va ularga qat'iy roya qilish;
- sanoat komplekslarini ko'p qirrali integratsiyasini;
- asosiy sohalar va texnologik tuzilmalarning hususiyatlarini, hududni ishlab chiqarishining o'ziga hos sharoitlarni, hamda mintaqaviy xo'jalik aloqalari tizimini, davlatning boshqa mintaqalari va xorijiy davlatlar bilan aloqasini;
- ishlab chiqilgan texnologik o'zgarishlarning ijtimoiy yo'naltirilganligi;
- davlat qiziqishlarini hisobga olish, xo'jalik sub'ektlari, mintaqaholisini qiziqishlari bilan mos kelishini;
- davlat tomonidan tartibga solish tizimi yagonaligi va ularga sanoat siyosatining maqsad va vazifalariga bo'ysunishini.

Sanoat siyosatini ishlab chiqishda quyidagi asosiy printsiplarni va yondashuvlarni talab etadi:

1. Komplekslik va tizimli yondashuv.
2. Mintaqaning sanoat kompleksining real holatini to'liq baholash, yillar davomida uning rivojlanishidagi umumiy tendentsiyalarni hisobga olinganligi.
3. Mintaqa miqiyosida bozor mexanizmlarini sanoat kompleksini tartibga solishda mavjud bo'lgan boshqaruv dastaklaridan to'liq foydalangan holda yo'naltirilganligi.
4. Siyosatining aktivligi, uning iqtisodiy o'sishga va tuzilmaviy shakllanishiga yo'naltirilganligi. Siyosat baholashga va barcha resurslardan maksimal foydalanishga hamda sanoatning iqtisodiy o'sishiga qaratilgan bo'lishi kerakligi.
5. mintaqaviy xususiyatlarni hisobga olish, jumladan sanoat kompleksining xududiy joylashuvini.

Mintaqa sanoati siyosatining olib borish mexanizmlari

- * Sanoat siyosatini amalga oshirishda mexanizmlar tuzulmasini belgilab olish kerak. Mintaqa iqtisodiyotida sanoat siyosatini amalga oshirish mexanizmi o'z ta'minoti, vositalari va jihozlariga asoslanadi.
- * Mintaqadagi o'ziga hos ishlab chiqarish komplekslari sanoat siyosatini realizatsiya qilishda u yoki bu vositalarni tanlanishini talab etadi.
- * Shu bilan birga, innovatsion yo'nalishdagi sanoat siyosati innovatsion infratuzilmani shakllantirish, zamonaviy sanoat-mintaqa ishlab chiqarish tashkilotlari (texnopark, texnopolis, klasterlar) turlaridan foydalanishni talab etadi¹⁷⁴.

Mintaqaviy masshtabda asosiy vazifalar sifatida ma'lum hudud ishlab chiqarish sohasini rivojlantirishga qaratilishida quyidagilarni alohida ta'kidlab o'tish zarur:

- ❖ alohida tashkilotlarni qayta tuzish;
- ❖ ishlab chiqarilgan maxsulotlarini sotish bozorlarini shakllantirish;
- ❖ raqobat muhitini shakllantirish, maxsulot raqobatbardoshligini oshirish;
- ❖ ishlab chiqarish kompleksi faoliyatini davlat tomonidan tartibga soluvchi tizimni shakllantirish, davlat mulki boshqaruvini tiklash, korporativ tuzilmalarni yaratishda davlat ishtirokini ta'minlash;
- ❖ turli sohalarda va xo'jalik tuzilmalarida yangi iqtisodiy va texnologik aloqalarni shakllantirish;
- ❖ o'zini o'zi moliyalashtirish, boshqarish va rivojlantirishga asoslangan tuzilmalarni yaratish maqsadida asosiy yo'naltirish;
- ❖ ishlab chiqarishda investitsion faoliyatni jonlantirish;
- ❖ ishlab chiqarishning ilmiy-ishlab chiqarish, innovatsion salohiyatini rivojlantirish va saqlab qolish;
- ❖ eksport sektorini davlat tomonidan qo'llab quvvatlanishi (kreditlash, subsidiya berish, soliq imtiyolari va h.k.lar).

Erkin iqtisodiy zonalar tushunchasi, maqsadlari va turlari

- * **Erkin iqtisodiy zonalar (EIZ) instituti** ancha uzoq tarixga ega. 20 - asrning o'rtalariga kelib, EIZ ko'plab mamlakatlarda keng tarqalgan. Shu bilan birga, turli davlatlarda ushbu institutning tashkil etilishi o'z-o'zidan amalga oshirildi, bu esa xorijiy mamlakatlarning amaliy tajribasini O'zbekistonda undan foydalanish manfaatlari uchun o'rganish va qiyosiy tahlil qilish dolzarbligi bilan ahamiyat kasb etadi.

Erkin iqtisodiy zona

* mintaqani jadal ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish uchun mamlakat va chet el kapitalini, istiqbolli texnologiya va boshqaruv tajribasini jalb etish maqsadida tuziladigan, aniq belgilangan ma'muriy chegaralari va alohida huquqiy tartiboti bo'lgan maxsus ajratilgan hududdir.

Erkin iqtisodiy zonalarni tashkil etish maqsadlari har xil:

- * Ayrim ishlab chiqarishlarning raqobatbardoshligini oshirish, eksportni rivojlantirish, milliy kompaniyalarning innovatsion faolligini rag'batlantirish uchun investitsiyalarni jalb qilish.

DAVLAT NUQTAI NAZARIDAN YARATILISH MAQSADLARI:

- * ✓ to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar, tovarlar va xizmatlar ishlab chiqarishning ilg'or texnologiyalarini jalb etish;
- * ✓ yuqori malakali xodimlar uchun yangi ish o'rinlari yaratish;
- * ✓ eksport bazasini rivojlantirish;
- * ✓ import o'rnini bosish;
- * ✓ menejment va mehnatni tashkil etishning yangi usullarini sinab ko'rish.

Investorlar nuqtai nazaridan yaratish maqsadlari:

- * ✓ yangi bozorlarni rivojlantirish;
- * ✓ ishlab chiqarishni iste'molchiga yaqinlashtirish;
- * ✓ eksport va import bojlari yetishmasligi bilan bog'liq xarajatlarni minimallashtirish;
- * ✓ infratuzilmaga kirish;
- * ✓ arzon ishchi kuchidan foydalanish;
- * ✓ ma'muriy to'siqlarni kamaytirish;
- * ✓ hududni rivojlantirish.

- * **Erkin savdo zonasi - (FTA)** - milliy bojxona hududidan tashqariga chiqarilgan hudud. Ichida tovarlarni saqlash va ularni oldindan sotish (qadoqlash, markalash, sifat nazorati va boshqalar) bo'yicha operatsiyalar amalga oshiriladi.
- * **Sanoat-ishlab chiqarish zonasi (SSP)** - muayyan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish yo'lga qo'yilgan milliy bojxona hududining bir qismi; shu bilan birga investorlarga turli imtiyozlar beriladi.
- * **Texnik-amalga oshirilgan hudud (TVZ)** - milliy bojxona hududidan tashqariga chiqarilgan hudud bo'lib, uning ichida ilmiy-tadqiqot, dizayn, konstruktorlik byurolari va tashkilotlari joylashgan. TVZ misollari: texnoparklar, texnopolis.

- * **Turizm-dam olish zonasi (TRZ)** - sayyohlik-dam olish faoliyati olib borilayotgan hudud-turizm va dam olish infratuzilmasi ob'ektlarini yaratish, rekonstruksiya qilish, rivojlantirish va turizm sohasida xizmat ko'rsatish.
- * **Servis zonasi**-moliyaviy va moliyaviy bo'lmagan xizmatlar ko'rsatish bilan shug'ullanuvchi firmalar (eksport-import operatsiyalari, ko'chmas mulk operatsiyalari, tashishlar) uchun imtiyozli rejimdagi hudud)
- * **Kompleks zonalar.** Ular alohida ma'muriy tuman hududida iqtisodiy faoliyatning imtiyozli rejimi bo'lgan zonalardir. Ular g'arbiy Yevropada, Kanadada depressiv hududlarda, Xitoyda maxsus iqtisodiy zonalarda, Argentina, Braziliyada maxsus rejim hududida tashkil etilgan erkin tadbirkorlik zonalari.

Foyda tizimlari bo'yicha:

- * **Soliq:** soliq «dam olish» - investorlarning mulk va mol-mulk solig'i, QQS va boshqalarni to'lashdan qisman yoki to'liq ozod qilinishi.
- * **Bojxona (import)** - yarim tayyor mahsulotlar, xom ashyo va hokazo import bojlari qisman yoki to'liq ozod, zonada foydalanish uchun import .. ;
- * **Bojxona (eksport)** - hudud ichida ishlab chiqarilgan mahsulotlarga eksport bojlaridan qisman yoki to'liq ozod qilish.
- * **Moliyaviy-investitsiya subsidiyalari**, davlat imtiyozli kreditlari, kommunal xizmatlar uchun to'lovlarni kamaytirish va ishlab chiqarish ob'ektlarini ijaraga berish.

2.EIZ tashkil etish bo'yicha xorijiy tajriba

- * **Janubi-Sharqiy Osiyo davlatlari** (Singapur, Janubiy Koreya, Malayziya) erkin iqtisodiy zonalarining faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari shundaki, ularning tadbirkorlik faoliyatining ma'muriy-huquqiy rejimi milliy va xorijiy investitsiyalarni jalb etishga yordam beradi. Moslashuvchan investitsiya rejimi davlat va investorlarning manfaatlariga javob beradi.
- * **Xitoyda erkin** iqtisodiy zonalar 20 yildan ortiq faoliyat yuritmoqda. Va ko'p jihatdan mamlakatning iqtisodiy yutuqlari aniqlanadi. Xitoy zonalarining asosiy xususiyati shundaki, ularda amalga oshirilayotgan tadbirkorlik faoliyati tegishli zonalar faoliyat yuritadigan viloyatlarning parlamentlari tomonidan qabul qilingan qonun hujjatlari bilan tartibga solinadi.

O‘zbekistondagi erkin iqtisodiy va kichik sanoat zonalari

- O‘zbekistonda ham mazkur sohada bir qator ishlar amalga oshirilmoqda. Bugungi kunda mamlakatimizda 14 ta erkin iqtisodiy zona mavjud bo‘lib, ulardan ayrimlarining faoliyati ancha jadallashgan. Xususan, “Navoiy”, “Angren”, “Jizzax”, “Urgut”, “G‘ijduvon”, “Qo‘qon” va “Hazorasp” erkin iqtisodiy zonalarida umumiy qiymati 486 million dollarga teng 62 loyiha amaliyotga tatbiq etilgan, qolaversa, 4 ming 600 dan ortiq ish o‘rni yaratilgan.
- * Shuningdek, “Nukus-farm”, “Zomin-farm”, “Kosonsoy-farm”, “Sirdaryo-farm”, “Boysun-farm”, “Bo‘stonliq-farm”, “Parkent-farm” singari farmatsevtika sohasiga ixtisoslashgan 7 yangi erkin iqtisodiy zonalarini rivojlantirish bo‘yicha ham barcha chora-tadbirlar ko‘rilyapti.

Erkin iqtisodiy zonalardagi muammolar va ularni qanday bartaraf etish yo‘llari

- * Agar kichik sanoat zonalarining sarmoyalarni jalb qilish, tadbirkorlikni rivojlantirish, yangi ish o‘rinlari yaratish va aholi farovonligini oshirishdagi o‘rnini tahlil qiladigan bo‘lsak, ularda **hamon tashabbuskorlik yetishmasligi, faoliyatni rivojlantirish bo‘yicha ishlarni tashkil qilish darajasi sustligi ko‘zga tashlanadi.**
- * Ayniqsa, “Urgut”, “Qo‘qon”, “G‘ijduvon” va “Hazorasp” erkin iqtisodiy zonalarini, shuningdek, farmatsevtika yo‘nalishidagi erkin iqtisodiy hududlarda yangi korxonalar tashkil etish uchun xorijiy sarmoyalarni jalb qilish ishlari sust. Elektr energiyasi, tabiiy gaz, suv va boshqa kommunikatsiya tarmoqlari bilan barqaror ta‘minlashda ham muammolar kuzatilmoqda.

Эркин иқтисодий зона - минтақани жадал ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш учун мамлакат ва чет эл капиталини, истиқболли технология ва бошқарув тажрибасини жалб этиш мақсадида тузиладиган, аниқ белгиланган маъмурий чегаралари ва алоҳида ҳуқуқий тартиботи бўлган махсус ажратилган ҳудуддир.

Ўзбекистон Республикасининг 25.04.1996 й.

220-1-сон "Эркин иқтисодий зоналар тўғрисида"ги Қонуни.

Мамлакатимизда илк эркин иқтисодий зона ЎзР Президентининг 2008 йил 2 декабрдаги ПФ-4059-сонли Фармонига асосан ташкил этилди. Унга кура жаҳон стандартларига жавоб берадиган ва жаҳон бозорларида талаб қилинадиган маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлайдиган, замонавий юқори технологияли ишлаб чиқаришларни ташкил этиш учун хорижий инвестицияларни, биринчи галда тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб этиш бўйича қулай шарт-шароитлар яратиш, шунингдек Навоий вилоятининг саноат салоҳиятини, ишлаб чиқариш, транспорт-транзит ва ижтимоий инфратузилмасини ривожлантириш мақсадида фаолият кўрсатиш муддати 30 йилни ташкил этадиган (бу муддат кейинчалик узайтирилиши мамкин) «Навоий» эркин иқтисодий зонаси ташкил этилди.

ЛОЙИХАЛАР

10 минг дона газни хисобга олиш электрон жихозларини ишлаб чиқариш ва йиғиш, лойиҳа қиймати 7,1 млн. долл. *(шундан 3,1 млн. долл. тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар)*

10 минг тн. полимер маҳсулотлари ишлаб чиқариш, лойиҳа қиймати 10,0 млн. долл. *(шундан 5,0 млн. долл. тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар)*

10 минг тн. поликристалл стержень ва слиткалар ишлаб чиқариш, лойиҳа қиймати 120 млн. долл. *(хорижий инвестициялар қисми аниқланмоқда)*

10 млн. бирлик озик-овқат ва фармацевтика саноати учун шиша тара ишлаб чиқариш, лойиҳа қиймати 35,0 млн. долл. *(шундан 10,0 млн. долл. ТТХИ)*

3 минг бирлик турли хилдаги насослар ишлаб чиқариш, лойиҳа қиймати 7,0 млн. долл. *(шундан 3,5 млн. долл. тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар)*

500 минг дона маиший кондиционерларни ишлаб чиқариш, лойиҳа қиймати 30,0 млн. долл. *(барчаси тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар)*

4 млн. дона сироплар, таблетка ва капсулалари препаратлар ишлаб чиқариш, лойиҳа қиймати 10,0 млн. долл. *(шундан 5,0 млн. долл. тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар)*

“Навоий” ЭИЗ ЛОЙИҲАЛАРИ

Лойиҳа номи

- “Навоийазот” АЖда **100** минг тн ПВХ, 71,8 минг тн каустик сода ва 295,4 минг тн метанолни ишлаб чиқариш

“Навоий” ЭИЗда амалга ошириш мумкин бўлган янги лойиҳалар:

- Йилига 5 млрд. сўмлик **фармацевтика маҳсулотлари** (дорилар қадоғи, тараси, хирургик маска ва перчаткалар) ҳамда **пленка** ишлаб чиқариш. Лойиҳа қиймати **3** млрд. сўм (шундан, ускуна 1 млрд. сўм);
- Йилига 100 млрд. сўмлик **конвейер тасмаси, қувур, тент ва гидроизиоляция мембраналари** ишлаб чиқариш. Лойиҳа қиймати **50** млрд. сўм (шундан, ускуналар 20 млрд. сўм);
- Йилига 100 млрд. сўмлик **сайдинг, дераза ва ромлар** ишлаб чиқариш. Лойиҳа қиймати **60** млрд. сўм (шундан, ускуналар 20 млрд. сўм);
- Йилига 20 млрд. сўмлик **болалар ўйинчоқлари** ишлаб чиқариш. Лойиҳа қиймати **10** млрд. сўм (шундан, ускуналар 3 млрд. сўм).

“НАВОИЙ” ЭИЗ ЛОЙИҲАЛАРИ

Лойиҳа номи

- **Акрил тошини ишлаб чиқариш**

Хом ашё

- **Мармар крошкеси** (асосий хом ашё - 80%, Нурота тумани ушбу хом ашёга бой), **акрил смоласи** (“Навоиазот” АЖда и.ч. имконияти мавжуд, нархи 350 \$/тн), **табиий бўёк** (нархи 147 \$/тн) ва **алюминий гидрооксиди** (нархи 67 \$/тн)

Лойиҳанинг тахминий қиймати

- **60 минг АҚШ доллари** (шундан, ускуна нархи 30 минг АҚШ доллари.)

Лойиҳа рентабеллиги

- **100%**

“НАВОЙЙ” ЭИЗ ЛОЙИҲАЛАРИ

Лойиҳа номи

- **Техник кигиз ишлаб чиқариш** (йилига 160 тн)

Хом ашё

- **Жун** (Конимех, Томди ва Учқудуқ туманларидаги хом ашё асосида), **хўжалик совуни** 2000 \$/тн)

Лойиҳанинг тахминий қиймати

- **60 минг АҚШ доллари** (шундан, ускуна нархи 40 минг АҚШ доллари)

Қўшимча яратиладиган маҳсулотлар

- **Изоляция материаллари, махсус оёқ-кийим, сальниклар ва бошқа бумлар.**

“НАВОИЙ” ЭИЗ ЛОЙИҲАЛАРИ

Лойиҳа номи

- **Акрил толасидан калава ип ишлаб чиқариш**

Хом ашё

- **Акрилонитрил** (“Навоийазот” АЖда и.ч. имконияти мавжуд, нархи 2,5 минг \$/тн) ва **акрил толаси** (“Навоийазот” АЖда и.ч. имконияти мавжуд, нархи 2,7 минг \$/тн)

Лойиҳанинг тахминий қиймати

- **400 минг АҚШ доллари** (шундан, ускуна нархи 350 минг АҚШ доллари.)

Лойиҳа қуввати

- **750 тн. калава ип**

Бугунги кунда Ўзбекистоннинг 10 та минтакасида 14 та эркин иктисодий зона фаолият юритмоқда.

- 1. Навоий ЭИЗ - 02.12.2008 йил. ПФ-4059-сонли фармон**
- 2. Ангрен ЭИЗ – 13.04.2012 йил. ПФ-4436-сонли фармон**
- 3. Жиззах ЭИЗ – 18.03.2013 йил. ПФ-4516-сонли фармон**
- 4. Ургут ЭИЗ – 26.10.2016 йил. ПФ-4853-сонли фармон**
- 5. Гиждувон ЭИЗ – 26.10.2016 йил. ПФ-4853-сонли фармон**
- 6. Қўқон ЭИЗ – 26.10.2016 йил. ПФ-4853-сонли фармон**
- 7. Ҳазорасп ЭИЗ – 26.10.2016 йил. ПФ-4853-сонли фармон**
- 8. Нукус-фарм ЭИЗ – 03.05.2017 йил. ПФ-5032-сонли фармон**
- 9. Зомин-фарм ЭИЗ – 03.05.2017 йил. ПФ-5032-сонли фармон**
- 10. Косонсой-фарм ЭИЗ – 03.05.2017 йил. ПФ-5032-сонли фармон**
- 11. Сирдарё-фарм ЭИЗ – 03.05.2017 йил. ПФ-5032-сонли фармон**
- 12. Бойсун-фарм ЭИЗ – 03.05.2017 йил. ПФ-5032-сонли фармон**
- 13. Паркент-фарм ЭИЗ – 03.05.2017 йил. ПФ-5032-сонли фармон**
- 14. Бўстонлик-фарм ЭИЗ – 03.05.2017 йил. ПФ-5032-сонли фармон**

* Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 26 октябрдаги ПФ-4853-сон "Эркин иқтисодий зоналар фаолиятини фаоллаштириш ва кенгайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармониغا асосан махсус, эркин индустриал-иқтисодий зоналар эркин иқтисодий зоналарга айлантирилди.

* Ушбу Фармоннинг 3-бандида инвестициялар ҳажмига қараб 3 йилдан 10 йил муддатгача имтиёзлар кўзда тутилган, жумладан:

* 300 минг АҚШ долларидан 3 миллион АҚШ долларигача ҳажмдаги инвестициялар - 3 йил муддатга;

* 3 миллион АҚШ долларидан 5 миллион АҚШ долларигача ҳажмдаги инвестициялар - 5 йил муддатга;

* 5 миллион АҚШ долларидан 10 миллион АҚШ долларигача ҳажмдаги инвестициялар - 7 йил муддатга;

* 10 миллион ва ундан кўп АҚШ доллари ҳажмидаги инвестициялар сўнгги 5 йилда амалдаги ставкалардан 50 фоиз кам ҳажмдаги даромад солиғи ва ягона солиқ тўлови ставкалари қўлланган ҳолда - 10 йил муддатга имтиёз берилади.

Фармацевтика маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган "Нукус-фарм" ЭИЗ, "Зомин-фарм" ЭИЗ, "Косонсой-фарм" ЭИЗ, "Сирдарё-фарм" ЭИЗ, "Бойсун-фарм" ЭИЗ, "Бўстонлиқ-фарм" ЭИЗ ва "Паркент-фарм" ЭИЗларнинг асосий вазифалари:

- * доривор ўсимликлар хом ашёсини ўзига хос табиий шароитларда етиштириш ва кейинчалик қайта ишлаш;
- * юқори қўшилган қийматли замонавий фармацевтика маҳсулотлари ва дори воситаларини ишлаб чиқариш учун хорижий ва маҳаллий инвесторларнинг тўғридан-тўғри инвестицияларини жалб этиш;
- * доривор ўсимликлар хом ашёсини қайта ишлаш ва дори воситалари, тиббиёт буюмлари, ёрдамчи ва қадоқлаш материаллари ишлаб чиқариш бўйича янги замонавий ишлаб чиқариш ва қувватларни ташкил этиш;
- * мустаҳкам кооперация алоқаларини ўрнатиш ва эркин иқтисодий зоналар ташкилотлари ҳамда республикамизнинг бошқа корхоналари ўртасида саноат кооперациясини ривожлантириш асосида маҳаллий доривор ўсимликлар хом ашёси ва материаллари негизида фармацевтика маҳсулотлари ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш;
- * доривор ўсимликлар хом ашёси интродукция ва культивациясини ўрганиш бўйича тажриба-экспериментал лабораториялари бўлган илмий-тадқиқот марказлари ташкил этиш.

Кичик саноат зоналари

Президент Шавкат Мирзиёев Тошкент шаҳри туманлари, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларга ташрифлари чоғида бўш турган ёки самарасиз иш юритаётган ишлаб чиқариш биноларини бориб кўрди. Улардан самарали фойдаланиш, янги корхоналар ташкил этишни рағбатлантириш мақсадида ушбу бинолар негизида кичик саноат зоналари ташкил этилди. КСЗ фаолияти Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 31 декабрдаги 378-сон қарори билан тасдиқланган Кичик саноат зоналарини барпо этиш ва уларнинг фаолиятини ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги Низомига мувофиқ амалга оширилади. Унга кура, 10 гектар ва ундан кўп бўлинмас ҳудудга эга саноат зоналари учун – Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ҳузуридаги кичик саноат зоналарини бошқариш дирекциялари, 10 гектардан кам ҳудудга эга бўлган, битта туман (шаҳар) доирасида жойлашган саноат зоналар учун – тегишли туманлар (шаҳарлар) ҳокимликлари ҳузурида кичик саноат зоналарини бошқариш ягона дирекциялари ташкил этилиши белгиланган.

Мамлакатда бугунги кунда 96 та кичик саноат зоналар ташкил этилган булиб, уларда умумий қиймати 535 миллиард сўмга тенг 1021 лойиҳа амалга оширилди. Янги корхоналар ишга тушиши туфайли 9,6 мингдан зиёд иш ўрни яратилди.

*** Лойиҳалар доирасида ички ва ташқи бозорда харидоргир бўлган енгил саноат, кимё, озиқ-овқат маҳсулотлари, электр техникаси буюмлари, замонавий қурилиш материаллари, мебель ва бошқа тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Бундан ташқари, 248 лойиҳани амалга ошириш натижасида 11 минг янги иш ўрни яратиш режалаштирилмоқда.**

*** Тошкентда 3 та (Юнусобод, Сергели ва Яккасарой туманларида) кичик саноат зонаси фаолият кўрсатмоқда. Бундан ташқари, жорий йил 5 та (Мирзо Улуғбек кичик саноат зонаси, Олмазор кичик саноат зонаси, Миробод кичик саноат зонаси, Чилонзор кичик саноат зонаси, Бектемир кичик саноат зонаси), 2018 йилда 2 та зоналар ташкил этиш режалаштирилган.**

Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 10 августдаги 3194-сонли қарорига мувофиқ, Тошкент вилоятининг бой табиий-иқтисодий, минерал-хомашё, илмий-техник ва меҳнат салоҳиятидан тўлиқ фойдаланиш, янги рақобатбардош саноат корхоналари ҳамда кичик хусусий корхоналар ривожини қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш, аҳоли даромадларини ошириш мақсадида вилоят ҳудудида 17 кичик саноат зонаси ташкил қилинади.

КСЗ ҳудудида жойлашган кўчмас давлат мулкидан фойдаланганлик учун ижара тўловининг ноль ставкаси белгиланади.

КСЗ иштирокчилари кичик саноат зоналари учун белгиланган солиқ имтиёзларига эга бўлишади.

Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Реконструкция ва ривожланиш фондида 50 миллион доллар ҳажмидаги кредит линиясини очиш вазифасини топширди. Бу пуллар импорт ускуналар ва бутловчи қисмлар харидига йўналтирилади.

Тошкент вилояти кичик саноат зоналари

1. Бекобод шаҳар КСЗ - "Бекобод йул саноат" корхонаси худуди;
2. Бекобод туман КСЗ - механик-таъмирлаш корхонасининг собиқ гаражи;
3. Оҳангарон туман КСЗ - собиқ "Ўзбекистон" коллектив хўжалиги иншооти;
4. Олмалик шаҳар КСЗ - собиқ УЎКнинг ишлаб чиқариш майдони;
5. Юқоричирчиқ туман КСЗ - туман шифохонасининг собиқ туғруқ бўлими биноси;
6. Янгийўл туман КСЗ - Янгийўл 2503-автоколоннаси;
7. Ангрен шаҳар КСЗ - собиқ "Резинотехника" АЖ қозонхонаси биноси;
8. Оққўрғон туман КСЗ - "Оққўрғон МТЁ"нинг бўш биноси ва иншооти;
9. Ўртачирчиқ туман КСЗ - "Тошкент темир-бетон буюмлар заводи" МЧЖ биноси ва иншооти;
10. Қуйичирчиқ туман КСЗ - "Дўстобод тажриба механика заводи" МЧЖ биноси ва иншооти;
11. Чирчиқ шаҳар КСЗ - "Сувоқава" ДУКнинг қурилиши тугалланмаган объекти, "Чирчиқсельмаш" заводи ишлаб чиқариш худудининг бир қисми;
12. Бўка туман КСЗ - "Бўка МТК"нинг бўш биноси ва иншооти;
13. Пскент туман КСЗ - бўш бино ва "Пскент МТК" иншооти;
14. Бўстонлик туман КСЗ - "Ғазалкент ойна" АЖ, шунингдек "Ўзэнергосаноат" ББнинг бино ва иншоотлари;
15. Қибрай туман КСЗ - санаторий-профилакторий қурилиши тугалланмаган биноси;
16. Паркент туман КСЗ - "Паркент МТК"нинг бўш биноси ва иншооти;
17. Чиноз туман КСЗ - "Қишлоқ хўжалик маҳсулот таъминот базаси" ДУКнинг фойдаланилмаган бинолари ва иншоотлари.